

Sfinți Cuvioși

Neofit și Meletie

de la Stânișoara

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române reunit joi, 25 februarie 2016, în ședință de lucru la Reședința Patriarhală a hotărât canonizarea Sfinților Cuvioși Neofit și Meletie, de la Mănăstirea Stânișoara, având ca zi de prăznuire data de 3 septembrie.

În munții din preajma Mănăstirii Cozia, aflată pe valea Oltului, s-au nevoit mulți sihastri iubitori de Dumnezeu, atât înainte de zidirea sfântului locaș de către fericitul întru pomenire domnitor Mircea cel Bătrân (cel Mare) al Țării Românești, cât și după aceea. Printre cei mai cunoscuți pustnici ai locului au fost cei șase monahi de la Cozia care, în preajma anului 1600, sau retras dincolo de Olt. Dintre ei cunoaștem cu numele pe Cuvioșii Daniil duhovnicul și Misail, ucenicul său, care s-au așezat la poalele Muntelui Cozia și au întemeiat Schitul Turnu, precum și pe Cuvioșii Neofit și Meletie, pe care îi prăznuim astăzi. Ei au sihăstrit mai sus, în Muntele numit Sălbaticul, iar ucenicii lor au întemeiat Schitul Stânișoara.

Sfântul Cuvios Neofit s-a născut în veacul al XVI-lea din părinți creștini ortodocși, cu frică de Dumnezeu și cu evlavie sfântă. De tânăr a primit chipul îngeresc al călugăriei în Mănăstirea Cozia și, după mai mulți ani de ascultare smerită în obște, dorind viață desăvârșită, a primit binecuvântarea starețului său să meargă în pustnicie. Astfel, și-a săpat o chilie în partea de apus a muntelui numit Sălbaticul și acolo s-a nevoit singur în aspre osteneli și în neîncetată rugăciune, primind după o vreme tunderea în marea schimă călugărească. Toată săptămâna postea și se ruga în peșteră, iar din când în când, în Duminici și sărbători, cobora la sihăstria de la Turnu, se spovedea la Cuviosul Daniil duhovnicul, apoi, la Sfânta Liturghie, se împărtășea cu Sfântul Trup și Sânge al Mântuitorului nostru Hristos. Fiind lucrător încercat al rugăciunii neîncetate, acest fericit, mare nevoitor și iubitor de Dumnezeu, după ce s-a dăruit cu totul vieții pustnicești și a ajuns pe înalte trepte de sfințenie, a primit de la Duhul Sfânt darul lacrimilor și al mijlocirii pentru întreaga lume. După 30 de ani, trăiți în sălbăticia locurilor, unde a suferit asprimea iernilor „în sărăcie și golătate”, răbdând grele ispite de la diavoli, și-a dat sufletul în mâinile Domnului acolo în peșteră, neștiut de nimeni. Trupul său răposat a fost descoperit de un călugăr de la Mănăstirea Cozia, care era rânduit să ducă mâncare

pustnicilor. El a luat trupul Sfântului și l-a adus la mănăstire să-l îngroape. Dar noaptea fericitul Neofit i s-a arătat în vis și la certat, poruncindu-i să-i ducă trupul înapoi în peșteră. Tot în această noapte Cuviosul s-a arătat și starețului, îndemnându-l să așeze la locul său de nevoință sfântul său trup. A doua zi de dimineață, călugărul a luat cinstitul trup al Cuviosului și, împreună cu un alt monah, le-a dus în peștera lui, în muntele Sălbaticul. Ajungând aici, unul dintre călugări, supărat de osteneala pe care o făcuse, a zis: „Cu urșii ai trăit, cu urșii să rămâi!”. Pentru aceste vorbe lipsite de evlavie a fost însă pedepsit îndată, întorcându-i-se capul spre spate. Atunci, cu vaiete mari a coborât la mănăstire, mărturisindu-și păcatul. Părinții, împreună cu starețul mănăstirii, s-au rugat Cuviosului Neofit să ierte pe cel păcătos și acesta s-a vindecat îndată. În felul acesta a preamărit Dumnezeu pe plăcutul său, arătându-l înaintea tuturor făcător de minuni și tămăduitor. Vestea aceasta s-a răspândit curând, mai ales în satele de prin apropiere, încât mulți credincioși își îndreptau pașii spre peștera lui unde se închinau și primeau mângâiere sufletească și vindecare de boli. Moaștele Sfântului Neofit se păstrează astăzi în biserica Mănăstirii Stânișoara, unde mulțime de binecredincioși creștini primesc ajutor, fiind izbăviți de patimi sufletești, de necazuri și de boli,

iar peștera unde s-a nevoit Cuviosul este și astăzi loc de pelerinaj.

Sfântul Cuvios Meletie a trăit în sihăstria Stânișoarei la cumpăna veacurilor al XVI-lea și al XVII-lea. Se crede că era de loc dintr-un sat aflat în preajma Mănăstirii Cozia, unde a și intrat ca viețuitor din fragedă vârstă. Aici s-a nevoit în post și rugăciune până în ziua în care, la rugămințile lui, starețul său i-a dat binecuvântare să mergă la părinții sihaștrii și să se nevoiască dincolo de Olt. Cuviosul și-a săpat o peșteră în partea de sud a Muntelui Sălbaticul, munte în care se nevoia și pustnicul Neofit. Acolo a rămas fericitul, a primit marea schimă și s-a ostenit vreme de peste 40 de ani, slăvind neîncetat pe Dumnezeu și păzindu-și mintea curată de cugetele cele rele. Ostenelile lui erau nenumărate: lacrimi, suspine, metanii, postiri, privegheri și lupte împotriva duhurilor necurate. Șase zile se nevoia în chilia pe care și-o săpase în peșteră, iar duminica mergea la Cuviosul Daniil, duhovnicul de la Turnu, și primea Sfânta Împărtășanie. Zilnic își aducea apă cu ulciorul de departe, ca să se ostenească mai mult și, în același timp, să se roage și mai mult. La bătrânețe, însă, nemaiputând coborî din peșteră cale îndepărtată, s-a rugat lui Dumnezeu și prin grija Maicii Domnului a izvorât un izvor de apă chiar înaintea peșterii sale, care curge și astăzi, fiind numit:

„izvorul lui Meletie”. Astfel, Dumnezeu l-a slăvit prin darul minunilor, al tămăduirilor și al mângâierii sufletelor întristate, încât Cuviosul a ajuns să fie cunoscut pentru sfințenia sa. După îndelungate nevoințe, ajungând la adânci bătrâneți, și-a încredințat sufletul lui Dumnezeu. O parte din cinstitele sale moaște, care au odihnit vreme îndelungată în peșteră, au fost mai târziu împărțite de credincioși, iar peștera este loc de închinare până astăzi.

Viața și nevoințele Cuvioșilor Neofit și Meletie îi arată a fi preamăriți de Duhul Sfânt și moștenitori ai Împărăției cerurilor, ca purtători de daruri duhovnicești și rugători înaintea lui Dumnezeu pentru sufletele noastre. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române i-a canonizat în anul 2016, rânduindu-le zi de pomenire la data de 3 septembrie.